



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 375/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] zastúpeného advokátskou kanceláriou [REDAKČIA], konajúcou advokátom [REDAKČIA], ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 36 a čl. 38 Listiny základných práv a slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 1 Sžf 1/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej petite namietal porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 36 a čl. 38 „Listiny základných ľudských práv“ [správne Listiny základných práv a slobôd, pozn. (ďalej len

„listina“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní sp. zn. 1 Sžf 1/2015.

2. Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplynulo, že sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom občianskeho súdneho konania, ktorého predmetom bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí orgánov finančnej správy, ktorými mu bol vyrubený rozdiel na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 1. štvrtrok 2011 v sume 12 716,40 €. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 1 S 219/2013 z 18. septembra 2014 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá a na odvolanie sťažovateľa najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Sžf 1/2015 z 28. apríla 2015 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

3. Sťažovateľ v sťažnosti namieta vyhodnotenie vykonaného dokazovania ešte v rámci daňovej kontroly a následného vyrubovacieho konania, pričom v tejto súvislosti je toho názoru, že finančnými orgánmi spochybnený obchod sa stal. Poukazuje na vybrané rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie a taktiež tvrdí, že v dôsledku zbytočných prietahov je v právnej neistote už päť rokov. Konajúcim správnym súdom vytýka, že nedôvodne v konaní zvýhodnili finančné orgány a, naopak, jeho diskriminovali, čím mali porušiť jeho označené práva.

4. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol takto:

„1. Základné právo sťažovateľa [redacted] upravené v čl. 48 ods. 2 a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36, 38 Listiny základných ľudských práv a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. značkou 1 Sžf/1/2015 porušené bolo.

2. Najvyššiemu súdu SR sa prikazuje znovu konať bez zbytočných prietahov.

3. *Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 10 000,- € (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia – nález na účet ...*

4. *Spoločnosti [REDAKOVANÉ], zast. advokátom [REDAKOVANÉ], advokátom, sa priznávajú trovy konania – trovy právneho zastúpenia vo výške 669,43 €, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta... “*

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak to je možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Obdobné právo zaručuje čl. 36 ods. 1 listiny.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Obdobné právo zaručuje čl. 38 ods. 2 listiny.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. K sťažnosti sťažovateľ priložil splnomocnenie pre advokáta, ktorý ho má v konaní pred ústavným súdom zastupovať, pričom *prima facie* ide o situáciu, že sťažovateľ splnomocnenie nielen udelil, ale súčasne aj prijal ako osoba konajúca za právnickú osobu, ktorej predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne

proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k návrhu na začatie konania musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

9. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. V súvislosti s uvedeným ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí v prípade osoby práva znalej (advokáta) nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

11. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, pričom zvýrazňuje skutočnosť, že:

(i) Formulácia petitu sťažnosti učená sťažovateľom (advokátom) nezodpovedá čl. 127 ods. 2 ústavy, keď sťažovateľ žiada vysloviť porušenie označených práv iba postupom najvyššieho súdu, avšak podľa odôvodnenia sťažnosti zjavne nesúhlasí aj so závermi rozsudku najvyššieho súdu, tento však nežiada ani zrušiť a ani nenavrhuje, aby ústavný súd po zrušení rozsudku najvyššieho súdu mu vec vrátil na ďalšie konanie.

(ii) Sťažnosť vykazuje prvky zmätočnosti a vnútornej rozpornosti, keď napr. v záhlaví sťažovateľ uvádza, že malo dôjsť k zásahu do jeho práv podľa čl. 36 ods. 2 a čl. 38 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), v petite sťažnosti sa však zmienka o zásahu do týchto práv podľa dohovoru nenachádza, naopak, namieta zásah do práv podľa čl. 36 a čl. 38 (bez odsekov) „*Listiny základných ľudských práv*“, pričom takýto záväzný dokument neexistuje a sťažovateľ mal zjavne na mysli Listinu základných práv a slobôd.

(iii) Po právoplatnom skončení konania na všeobecnom súde sa v zásade na ústavnom súde nemožno úspešne domáhať vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), keďže právoplatným rozhodnutím bol stav právnej neistoty odstránený. Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je totiž práve odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02, I. ÚS 423/08). V tejto časti teda prichádzalo do úvahy aj odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej, keďže rozsudkom najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa bola jeho vec právoplatne skončená (m. m. II. ÚS 55/02, I. ÚS 226/08).

(iv) Sťažovateľom uplatnené trovy konania – odhliadnuc od toho, že ako „zástupca zastupoval sám seba“ – nie sú vypočítané v súlade s § 1 ods. 3, § 9, § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, kde základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom (t. j. v roku 2015 suma 139,83 €, a nie sťažovateľom uplatnená suma 270,54 €).

12. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015